

Diari Oficial del Consell General

Any 2022 – VIII Legislatura – Núm. 17/2022

Sessió ordinària celebrada el dia 7 de juliol del 2022

El dia 7 de juliol del 2022, dijous, es reuneix a la Casa de la Vall, (nou hemicicle), el M. I. Consell General, en sessió ordinària convocada d'acord amb allò que estableix el Reglament de l'Assemblea i amb l'ordre del dia que figura en el Butlletí del Consell General núm. 86/2022, que és el següent:

Punt Únic: Preguntes al Govern amb resposta oral (segons llistat annex)

Un cop oberta la sessió, sota la presidència de les M. I. Sres. Roser Suñé Pascuet i Meritxell Palmitjavila Naudí, Síndica General i Subsíndica General, respectivament, s'ha procedit a comprovar la presència dels membres, que ha quedat registrada d'acord amb la relació següent:

M. I. Sr. Oliver Alís Salguero
M. I. Sra. Mònica Bonell Tuset
M. I. Sr. Joan Carles Camp Areny
M. I. Sra. Alexandra Codina Tort
M. I. Sra. Bernadeta Coma González
M. I. Sr. Ferran Costa Marimon
M. I. Sr. Carles Enseñat Reig
M. I. Sr. Raul Ferré Bonet
M. I. Sra. Sílvia Ferrer Ghiringhelli
M. I. Sr. Jordi Font Mariné
M. I. Sr. Pere López Agràs
M. I. Sra. Eva López Herrero

M. I. Sra. Maria Martisella González
M. I. Sr. Joaquim Miró Castillo
M. I. Sra. Ester Molné Soldevila
M. I. Sr. David Montané Amador
M. I. Sra. Carine Montaner Raynaud
M. I. Sr. Carles Naudi d'Areny-Plandolit Balsells
M. I. Sr. Roger Padreny Carmona
M. I. Sra. Meritxell Palmitjavila Naudí
M. I. Sr. Joan Carles Ramos Reboredo
M. I. Sra. Núria Rossell Jordana
M. I. Sra. Judith Salazar Álvarez
M. I. Sra. Roser Suñé Pascuet
M. I. Sra. Susanna Vela Palomares

S'ha excusat l'absència dels M. I. Srs. Marc Magallón Font, Josep Pintat Forné i Carles Sánchez Rodríguez.

També hi és present el M. I. Sr. Xavier Espot Zamora, Cap de Govern, acompanyat dels M. I. Srs. Jordi Gallardo Fernàndez, ministre de Presidència, Economia i Empresa; Èric Jover Comas, ministre de Finances i Portaveu; Maria Ubach Font, ministra d'Afers Exteriors; Josep Maria Rossell Pons, ministre de Justícia i Interior; Víctor Filloy Franco, ministre de Territori i Habitatge; Judith Pallarés Cortés, ministra d'Afers Socials, Joventut i Igualtat; Sílvia Calvó Armengol, ministra de Medi Ambient, Agricultura i Sostenibilitat; Albert Font Massip, ministre de Salut i Ester Vilarrubla Escales, ministra d'Educació i Ensenyament Superior.

Assisteix també a la sessió el Sr. Josep Hinojosa Besolí, secretari general del Consell General.

(La M. I. Sra. Sílvia Ferrer Ghiringhelli, secretària de la Sindicatura, llegeix l'ordre del dia)

(Són les 16.04h)

La Sra. síndica general

Iniciem la sessió.

Punt únic: Preguntes al Govern amb resposta oral.

Us recordo que, segons disposa l'article 131 del Reglament del Consell General, el temps total per substanciar una pregunta, incloent també la rèplica i la duplica, no pot excedir de vuit minuts dividits en parts iguals i que finalida la resposta del membre del Govern, si el conseller general que ha formulat la pregunta ho sol·licita, la síndica general li concedirà la paraula per un minut per repregunta per tal que pugui formular fins a un màxim de quatre repreguntes estrictament sobre la mateixa matèria.

La síndica general concedirà la paraula per un minut a la resta de consellers generals que ho demanin per tal que formulin fins a dues repreguntes estrictament sobre la mateixa matèria. El membre del Govern disposarà per a la resposta del mateix temps.

Alhora, us informo que s'ha presentat una pregunta amb caràcter urgent admesa a tràmit ahir per la Sindicatura. Procedirem, per tant, amb la primera pregunta.

Pregunta número 1. Pregunta urgent amb resposta oral del Govern presentada per la Molt Il·lustre Senyora Judit Salazar Álvarez, presidenta suplent del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, per escrit de data del 6 de juliol del 2022, relativa a les declaracions del ministre Gallardón relatives al feminisme.

Fou registrada amb el número 569 i s'ha publicat en el butlletí número 91/2022 del 6 de juliol.

Exposa la pregunta la senyora Judit Salazar.

La Sra. Judith Salazar:

Gràcies, senyora síndica.

Vistes les declaracions del ministre Gallardo en les que manifesta el discurs del feminisme, avui dia, només el defensen els partits ancorats al segle XX i amb postulats anacrònics, comunistes, republicans, socialistes; es demana quina valoració fa el Govern d'aquestes declaracions.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies a vostè, senyora consellera.

Respon pel Govern el senyor Gallardo. Teniu la paraula.

El Sr. Jordi Gallardo:

Gràcies, senyora síndica.

En primer lloc, dir que no és el ministre Gallardo que fa aquestes declaracions. Aquestes declaracions es fan en el marc d'un congrés d'un partit polític. Les faig jo com a president del partit polític en qüestió i, per tant, entenc que la manera de portar el debat al Parlament

era lligar-ho a la figura del ministre. Però que quedi clar que aquestes declaracions les vaig fer —i valoracions que avui explicaré i que sostinc— en tant que president de Liberals.

Per tant, el Govern no entra en les opinions, fins ara, que manifesten els partits polítics, a no ser que siguin temes que apunten o que contradiuen algunes de les accions que pugui estar fent el mateix Govern. Però, en canvi, constato que vostès volen fiscalitzar també l'activitat dels partits polítics. Si és així, en qualsevol cas, no tinc cap problema en comentar avui el perquè d'aquesta afirmació que abans li comentava que rebo al voltant del debat de les etiquetes que, si em permet, li diria que tant els agrada i que no em deixa de sorprendre'm.

Perquè, efectivament, en el marc d'aquest congrés jo vaig explicar que els liberals no necessitem l'etiqueta del feminisme, els liberals no, perquè aquest discurs l'utilitzen els partits ideològicament ancorats en el segle XX i amb postulats anacrònics comunistes, republicans i socialistes. Dit sigui de pas, sense cap càrrega pejorativa ni negativa cap a aquests partits. Primer, constato que, fins ara, vostès sempre havien dit que eren socialdemòcrates i, per tant, no sé per què se senten al·ludits quan jo parlo de comunistes, partits comunistes, partits republicans o partits socialistes. Llavors no sé si entenc que hi ha comunistes i republicans fins ara no han manifestat mai que ho fossin. No sé si hi ha hagut ja una conversió definitiva cap a la ideologia socialista, en la línia que el seu president de grup parlamentari i candidat ja va manifestar amb la possible pujada d'impostos. Una decisió i un manual clàssic i típic dels partits socialistes. En qualsevol cas, totalment respectable i legítim, si és el cas.

Vostè també deia, quan va presentar aquesta pregunta, que li sembla molt bé. I vostès diuen —ho diu vostè— reconèixer que són un partit feminista, cosa que em sembla perfecte. Jo li dic que als liberals no ens cal dir que som feministes perquè sempre hem defensat la igualtat entre les dones i els homes. Ho vam començar a fer al segle XX i ho continuem fent. No per dir-nos feministes defensem millor la igualtat o acabarem amb els sostres de vidres o donarem les eines a les dones d'avui per empoderar-se. De fet, el darrer manifest liberal de tota la ideologia liberal que es va aprovar a Andorra l'any 2017, no parla de feminisme, parla d'igualtat a tots els efectes.

La concepció clàssica del feminisme, defensada per moltes feministes, tant històriques com actuals, coincideix que és una ideologia que defensa que les dones han de tenir els mateixos drets que els homes. Si acceptem que l'objectiu del feminisme és assolir la igualtat entre els homes i les dones, cosa que jo comparteixo, no només és compatible liberalisme i feminisme, sinó que el feminisme —que és com ho percebo jo— està plenament incorporat en el mateix liberalisme. A això em refereixo, senyora Salazar. No ens cal als liberals posar-nos l'etiqueta feminista. És inherent a la nostra ideologia, al nostre manifest —al del segle XX i al del segle XXI—, a les nostres polítiques i a les nostres accions.

Ja ho deia el segle passat Clara de Campoamor, defensora de la lluita per la igualtat entre dones i homes, una escriptora i política defensora de la República, però que es definia ella mateixa com a liberal: «*Es imposible imaginar una mujer de los tiempos modernos que como principio básico de individualidad, no aspire a la libertad*». El liberalisme defensa això, senyora Salazar, la llibertat individual, i parteix del principi que totes les persones són

subjectes ètics i iguals, i les normes i els drets han de ser universals per a tots i, el més important, han de ser simètrics.

No em vulgui fer passar, si és que és el que pretenia, segurament no és el cas, pel que no soc ni pretengui abanderar cap defensa que no els és exclusiva. Allà on calgui treballar a favor de la igualtat entre dones i homes, hem estat, estem i els liberals estaran.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor ministre.

Per la rèplica. Senyora Salazar, teniu la paraula.

La Sra. Judith Salazar:

Bé, gràcies, senyora síndica.

Primer dues apreciacions pel que fa a socialistes. M'encantarà recuperar les actes del Consell i de ben segur alguna en trobarem en què vostès mateixos ens diuen partit socialista. Però bé, en fi, és igual, deixem-ho. En tot cas, la socialdemocràcia no deixa de ser una facció del socialisme i, per tant, poc o molt ens hi podem reconèixer.

Pel que fa a les declaracions que vostè feia com a president de Lliberals d'Andorra, l'objectiu de la pregunta era més aviat saber si els seus socis de Govern se senten còmodes amb, i cito la transcripció literal que probablement, no ho sé, imagino que, a partir de la seva resposta, m'haurà d'al·legar que és un error de transcripció, però diu: «el discurs del feminisme avui en dia». Clar, només anant al Diccionari de la llengua catalana, «feminisme és el moviment que té com a finalitat aconseguir la igualtat política, econòmica i jurídica de la dona respecte a l'home». Per tant, parlar d'igualtat i negar el feminisme fent al·lusió a la igualtat és un discurs una mica pervers, perquè finalment estem parlant de dues coses exactament iguals. Les feministes defensem la igualtat de la dona amb relació a l'home, per tant, estem parlant d'igualtat.

El que m'agradaria que ens poguessin explicar, si vostès entenen que tenir una etiqueta feminista és alguna cosa —no ho sé, qui sap què— estranya, que s'hagi de negar. Perquè finalment, si defensem la igualtat de la dona, amb relació a l'home, estem parlant de feminisme. En clau... en el marc d'un congrés polític d'un partit, dir «el discurs del feminisme està passat de moda», a nosaltres ens fa pensar d'alguna manera que, depèn de qui m'escolti, vull ser molt feminista, depèn de qui m'escolti, no vull ser-ho tant. Però en tot cas, sí que ens agradaria o com a mínim, l'objectiu de la pregunta era aquest. Més enllà de les etiquetes.

Jo hi insisteixo, ho he dit aquí en seu parlamentària i en més d'una ocasió: a nosaltres no ens suposa cap dificultat dir que som un partit feminista perquè, efectivament, defensem la igualtat de la dona amb relació a l'home. Per tant, sí que volíem poder aclarir si vostès se senten còmodes amb la teoria feminista, diguem les coses pel seu nom també, i que d'alguna manera no fem l'ús de «bé, sí, jo vull la igualtat, però no soc feminista». Què vol

dir «vull la igualtat i no soc feminista»? Perquè per a nosaltres és una contradicció en si mateixa.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyora consellera.

Per la dúplica, senyor Gallardo.

El Sr. Jordi Gallardo:

Gràcies, senyora síndica.

És que jo no he negat mai el feminisme, senyora Salazar. Vostè parla o manifesta que jo he negat el feminisme. Jo no l'he negat mai. Jo el que explico en aquell congrés és que degut al nostre manifest, als nostres valors, a les nostres accions i al que hem fet com a partit, no només a Andorra, sinó al llarg de la tradició política des de la ideologia liberal, no ens ha calgut posar-nos l'etiqueta o l'epígraf o l'adjectiu de partit feminista. No ens ha calgut. De la mateixa manera que aquells partits que, per exemple, preconitzen o s'identifiquen clarament amb les polítiques ecològiques, els Verds, no diuen que són un partit ecologista, són els Verds i no necessiten... Ja tothom dona per acceptat que, com a partit verd, dins dels seus valors essencials hi ha els valors de l'ecologisme.

Doncs el mateix li dic. En el cas dels liberals, que el primer manifest és dels anys 40 del segle XX, no parla de feminisme, parla de la igualtat entre homes i dones, el respecte a la llibertat individual en funció de la religió, tendències sexuals, culte religiós, tot. I això, ja emana dels manifestos del segle XX liberals i es mantenen en el congrés que es fa Andorra al segle XXI. Per tant, no és que ens incomodi la teoria feminista. No ens incomoda per res, però nosaltres, més que la teoria, el que ens agrada és la pràctica. I amb els fets, crec que puc dir, orgullós, que hem estat un partit que sempre hem lluitat i hem contribuït a la igualtat d'oportunitat entre dones i homes. Fins ara ha estat així, continua essent així i continuarà sent així. Perquè, per essència, sense haver de reivindicar o sense haver d'explicar que som un partit feminista, cosa que em sembla molt bé que d'altres ho puguin fer, nosaltres ja ho fem, perquè dins de la nostra concepció ideològica, la igualtat entre homes i dones assumeix aquest component, si vol feminista, perquè quan nosaltres mirem una dona mirem a persones i les persones són iguals, sigui homes o siguin dones, no les diferenciem per qüestions de gènere.

I aquí és on rau aquesta afirmació en el marc d'un congrés, que li dic, que reitero, i que hi insisteixo, no podrà dir que en els anys que Lliberals Andorra o el Partit Lliberal ha estat tant en representació del Consell General, amb presidents de grup parlamentari, vicepresidents de grup parlamentari...

La Sra. síndica general:

Ha d'anar acabant, senyor Gallardo.

...ministres, persones amb responsabilitat, independentment del seu gènere, nosaltres no hem tingut diferències. Hem lluitat i hem contribuït, en la mesura del possible, a totes les iniciatives i legislacions que s'han fet per avançar en la igualtat de les dones i els homes. Ho continuarem fent i ens sentim còmodes en fer-ho sense necessitat de posar-nos cap adjectiu. Si li molesta la paraula etiqueta, li diré adjectiu. No ens cal.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor ministre.

Iniciem les repreguntes.

Senyora Salazar. Primera pregunta.

La Sra. Judith Salazar:

Sí. Gràcies, senyora síndica.

Insisteixo, senyor ministre, no ens molesta, l'etiqueta, si és que la defensem i ens fa un plaer de poder-nos-la penjar. Torno a l'objecte de la pregunta. La transcripció de «el discurs del feminisme, avui en dia, només defensen els partits ancorats al segle XX». Continua reafirmant-se en aquesta afirmació?

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyora Salazar. Si pot parlar a prop del micro, millor. Perquè a la part del darrere els hi costa més de sentir-la.

Senyor Gallardo, la seva resposta.

El Sr. Jordi Gallardo:

Gràcies.

És que jo crec que ja li he contestat. Si vostè agafa unes manifestacions, les treu en el marc del discurs i vol limitar-se a dir això, jo ja li he explicat en el marc d'on, com i quina reflexió hi ha al darrere i què acompanya. No només que no la digués en el seu moment, la dic ara. En aquell moment, estàvem parlant d'un discurs de tancament d'un congrés on hi havia dos candidats, on un candidat proposava fer uns postulats o avançar en una línia més feminista, legítima, per defensar la seva proposta ideològica a les primàries d'un partit. Jo, com a president, explico que els lliberals no necessitem cap discurs feminista ni cap etiqueta feminista perquè en els nostres valors ja hi són els valors que defensa el mateix feminisme.

No amb la declaració o la descripció que feia vostè, sinó en una descripció que també hem buscat, que és acceptada per feministes actuals, feministes històriques, que defensen la igualtat entre dones i homes. Llavors si quan jo li dic quan jo li dic que els liberals, no d'ara

ni de fa deu anys, sinó ja des del segle XX, això ja està inherent als nostres valors, crec que la resposta a la seva pregunta ja l'he feta.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor ministre.

Segona repregunta senyora Salazar.

La Sra. Judith Salazar:

Sí, en tot cas, disculpi'm, senyor ministre, però em costa d'entendre, perquè si vostè em planteja que estan plantejant dues opcions ideològiques en el marc d'un congrés d'un partit i resulta que guanya l'opció ideològica que diu que el feminisme està de moda, doncs sí que m'agradaria, en tot cas... Vostè diu que ja el defensa? Molt bé. Jo torno a dir que no m'està contestant una pregunta que li he fet. No és m'enfadi, senyor cap de Govern. Bueno, això de que no es controla...

La Sra. síndica general:

Sis us plau, no se interpel·lin els uns als altres.

La Sra. Judith Salazar:

...No, només per aclarir, senyora síndica. D'entrada, la pregunta anava més dirigida a Demòcrates per Andorra que els mateixos liberals, perquè amb ells ja vam entendre-ho, com a mínim ens va semblar entendre quina era la seva posició, que queda meridianament clara en la transcripció. Per tant, si a vostè li sembla que no és acció de Govern, quan resulta que signem plans nacionals d'estratègia, desenvolupament dels ODS, on l'ODS 5 és la igualtat de gènere, i li estic preguntant si se sent còmode amb un company de files que està dient que el feminisme està de moda, ja ens ho explicarà, perquè no ho acabem d'entendre.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyora Salazar.

Senyor Gallardo.

El Sr. Jordi Gallardo:

Gràcies.

Senyora Salazar, jo, amb molt de gust, la convido el dia que vulgui, ens n'anem a prendre un cafè i tenim una xerrada més ideològica, que és on entenc a on ens està portant aquesta discussió. Jo insisteixo, el Govern, amb presència de liberals i la cambra amb presència de

liberals, està compromès amb tots els objectius ODS, amb tota la legislació que s'ha aprovat per la lluita efectiva entre dones i homes, amb tots els plans estratègics que vinguin, que han vingut i que vindran, per equiparar el dret legítim que han de tenir, d'oportunitat, les dones i els homes. I no necessitem reafirmar-nos en cap adjectiu per demostrar amb accions que estem en aquesta causa o que estem alineats amb aquest compromís en el si del Govern i com a partit. Per tant, jo torno a reiterar: predisposició absoluta.

Si vol, compartiré amb vostè també, si vol, i li regalaré, perquè encara en tenim algun, el *Manifest Liberal d'Andorra* de l'any 2017, on podrà comprovar vostè que està totalment alineat amb tot el que avui li he dit i el que hem estat defensant, amb alguns punts que coincideix amb postulats o posicionaments socialdemòcrates, no crec que trobi per part meua cap declaració a on em refereixo a vostès com a socialistes i, si fos el cas, tampoc hauria de ser, o no es fa amb cap ànim de buscar polèmica.

Vull dir que no. No hi ha cap problema, no hi ha cap incomoditat. És una causa o és una necessitat que nosaltres practiquem, ens creiem, i més en el meu cas, per qüestions familiars, òbviament, i per tant pot estar tranquil·la que no hi ha cap tipus de contradicció entre el fet i les formes i sobretot el fons.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor ministre.

Alguna repregunta més? D'acord.

Pregunta número 2. Pregunta amb resposta oral del Govern presentada per la Molt Il·lustre Senyora Judith Salazar Álvarez, presidenta suplent del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, per escrit de data 28 de juny del 2022, relativa a la Carta Social Europea.

Fou registrada amb el número 547 i s'ha publicat en el Butlletí número 86/2022 del 28 de juny.

Exposa la pregunta la senyora Judith Salazar.

La Sra. Judith Salazar:

Gràcies, senyora síndica.

Vistos el 14è i 15è informe nacional sobre la implementació de la Carta Social Europea del maig 21 i 22, les conclusions relatives als grups temàtics Salut, Seguretat Social i protecció social i drets vinculats al treball, respectivament, es demana quina valoració fa el Govern de les conclusions emeses pel Comitè Europeu de Drets Socials, essencialment pel que fa a les situacions de no conformitat.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyora consellera.

Respon pel Govern, la senyora Judith Pallarés.

La Sra. Judith Pallarés:

Gràcies, senyora síndica.

Gràcies, senyora Salazar, per la seva pregunta, ja que ens permet poder remarcar el bon treball de les nostres institucions en l'assoliment dels compromisos d'Andorra, d'aquest Govern, així com dels anteriors, i també el compromís amb els drets de les persones i en la construcció i el manteniment de l'Estat de benestar. Un estat del benestar construït sobre valors compartits amb el nostre entorn europeu i validat per organismes de revisió com aquest cas és el Comitè Europeu de Drets Socials.

Andorra és un país que, en general, ha demostrat un grau de compliment elevat amb el seguiment de les diferents demandes del Consell d'Europa. Informes anteriors on es valoraven aspectes com els vinculats a infants, famílies, persones migrants i altres, normalment sempre assolim un bon grau de compliment. Però sempre és veritat que hi ha coses a millorar. En les últimes conclusions hi ha valoracions de conformitat positives i les de no conformitat, estem en la mateixa situació, o similar, de molts dels altres països avaluats, el que també en aquest cas denota un alt nivell d'exigència molt alt per part del Comitè, però que el Govern ja hi treballa.

Entrant en la seva pregunta, centrada en el que es falla i no en el que s'assoleix, i amb la voluntat de poder marcar de forma succinta una miqueta la resposta, concretar que vostè es refereix a dos informes, el lliurat el 2021, el 14è informe, pel qual tenim les conclusions del Comitè, i després el lliurat el 2022 aquest 15è informe, pel qual encara no tenim cap conclusió. Per tant, per aquest darrer no ens podríem referir, ja que les conclusions no es rebran fins al primer trimestre del 2023.

En les consideracions amb relació el 14è informe, es van publicar per part del Comitè Europeu de Drets Socials en data del 23 de març del 2022, amb relació a l'aplicació de la Carta Social Europea revisada en referència als grups de "salut, seguretat social i de protecció social" en diferents articles per a un període del 2016 al 2019, i es van avaluar 16 articles, amb el resultat de 5 conformitats, 7 decisions d'ajornament de la decisió i 4 conformitats.

Entenent que no podem entrar a comentar cada punt de l'informe i que tampoc no és la voluntat de la pregunta, entenc, no ens donaria temps, però com demaneu, ens centràriem, segurament, en donar resposta a aquests punts de no conformitat, que en aquest cas seria el 3.2, que fa referència a la seguretat i la higiene en el treball, i promulgar reglaments de seguretat i higiene —de forma resumida—; el dret de la seguretat social a establir i mantenir un règim de Seguretat Social de l'article 12.1; 12.4, dret a la Seguretat Social en les persones que es desplacen entre estats, i article 13.1 amb relació a l'assistència social i

mèdica apropiada per a tota persona en estat de necessitat. Amb relació al contingut, podré continuar amb la segona resposta.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyora ministra.

Per la rèplica, senyora Salazar, teniu la paraula.

La Sra. Judith Salazar:

Gràcies, senyora síndica.

De fet, el que espero és la continuació, perquè el que voldria saber és l'opinió que té el Govern de les conclusions que expressa el Comitè de Drets Socials quan diu que els imports de malaltia, de les prestacions per malaltia, accident de treball i malaltia professional són insuficients; la igualtat de drets, preservació i manteniment dels drets de Seguretat Social per treballadors sortint del mercat de treball a Andorra no acaben de quedar garantits, i el tema dels reglaments de seguretat i higiene en el treball, sí que hi ha una part que està sense desplegar, i que ja seria hora que comencéssim a posar-nos. I després, segur, hi ha algun que no ha quedat reflectit. Perquè, per exemple, es va reglamentar la protecció contra l'amiant i l'informe hi continua dient que no existeix. Per tant, entenc que és un defecte en la comunicació al comitè.

I insisteixo, el que ens agradaria saber és el seu parer pel que fa a aquestes situacions. I pel que fa al dret al treball, el fet que se'ns digui que, per exemple, el salari mínim interprofessional no assegura un nivell de vida decent. I sí que voldria que ens poguéssim valorar, sobretot i essencialment, aquelles solucions de no conformitat, que el que ens porten, és a dir, hem de fer un esforç en la protecció social i vinculada al treball dels revinguts, dels ingressos dels treballadors, i el que esperem és aquesta valoració.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyora consellera.

Per la dúplica, respon. Ha de ser un dels dos, eh?

La Sra. Judith Pallarés:

Jo, jo.

La Sra. síndica general:

Senyora Pallarés.

La Sra. Judith Pallarés:

Sí. Gràcies, senyora síndica.

Faré una explicació per sobre i crec que podrem entrar amb els diferents ministres en algun detall més que la consellera vulgui demanar.

Amb relació del compromís del Govern amb les demandes del Consell d'Europa, sempre és manifesta. I així és i, per tant, seguirem treballant. En aquests punts en concret, amb relació als reglaments de seguretat i higiene, ja s'està avançant molt en el desenvolupament reglamentari en matèria de salut i seguretat en el treball, tenint en compte que, a més a més, igual que en altres punts que comentarem avui, aquesta normativa també forma part del cabal comunitari que s'haurà d'adoptar en cas de l'acord d'associació amb la Unió Europea. Per tant, hi ha molts aspectes que s'estan treballant internament des del Govern i que segurament aniran molt vinculats a donar certes respostes a les demandes del Consell d'Europa i, en aquest cas, del Comitè.

Amb relació al Ministeri, a la part de Treball, al Ministeri de Presidència i Economia ja s'ha fet una valoració de la quantitat de les normes que es podrien arribar a transposar i la necessitat de preparar i ajustar les estructures administratives que tindran encomanada la fiscalització del compliment, a més de l'impacte de l'adaptació sobre el teixit empresarial en el país. I conscients, també, que el Servei d'Inspecció i Treball de vegades, i vista la situació, que també el mateix Consell d'Europa reconeix a la situació que han passat les administracions públiques en general dins dels seus equips tècnics amb una pandèmia i amb unes amb uns ajustaments importants, som conscients que falten mitjans per poder abordar tota la redacció del conjunt d'aquestes normes internes i, per tant, ja es té previst poder fer una valoració econòmica de poder desenvolupar gran part d'aquests reglaments per a les partides pressupostàries del 2023.

Amb relació a l'article 12.1 del Dret a la Seguretat Social, establir i mantenir un règim de Seguretat Social on el Comitè opina de no conformitat, roman amb relació a les prestacions pagades en substitució dels ingressos que fa referència a les prestacions per baixa de malaltia, invalidesa i també accident de treball. Però, com bé sabeu, en l'actual Consell General, la Comissió respecte al debat de les pensions de la CASS, també ha obert, en alguns casos, aquest debat amb relació a les pensions d'invalidesa en alguna qüestió. I també seria un tema amb una modificació legislativa a futur, en la qual s'hauria de fer i arribar a veure com també això implicaria els futurs acords en altres aspectes per part de la CASS.

Però tanmateix el Govern va donar resposta, i sabem que és així, que la demanda amb relació al sistema de les pensions contributives es complementa molt bé amb les prestacions econòmiques no contributives que gestiona el ministeri que lidero i que els ingressos es poden complementar amb les ajudes econòmiques ocasionals, en aquests casos. I en aquest sentit, mentre no es plantegi aquest debat més ampli amb relació a la situació de la legislació de la CASS, el Govern continuarà garantint aquest suport necessari per a aquells que ho necessiten.

També, quan es fa referència a les persones que es desplacen entre estats i com ha d'afectar en aquesta qüestió el canvi de la legislació per garantir certs aspectes que es demanen per part del Comitè, també sabem que s'està treballant en aquesta matèria amb

relació a la transposició de la possible normativa que faria falta en cas d'establir l'acord d'associació entre Andorra i la Unió Europea, i també s'està treballant, en aquest sentit, d'una manera que sigui coherent i en la qual també es pugui assumir.

I l'assistència social i mèdica, que és l'article 13.1,...

La Sra. síndica general:

Ha d'anar acabant, senyora Pallarès.

La Sra. Judith Pallarés:

Ho intentaré. (riu)

Aquesta assistència apropiada per a les persones en necessitat, en aquest sentit, ja s'han pres les mesures per informar el Comitè que la Llei General de Salut, en l'article 8.7, es garanteix l'assistència sanitària i social als pacients no residents en situació sanitària d'emergència, considerant-se que aquest dret a l'assistència mèdica en situació d'urgència ja està garantit, perquè ja ho sabem per la llei 6/2014, vostè també n'és conscient, on es regula aquesta assistència i també hi ha mitjans per part dels sistemes i processos i procediments establerts i protocols per donar assistència social als estrangers en situació que també és irregular al territori puguin disposar d'ajuts per poder, també, tenir l'assistència mèdica i altres durant diferents estances.

Amb relació als estrangers residents legalment al Principat, el Comitè també considera que els períodes de residència sol·licitants per a les prestacions són excessius, però cal informar que els mateixos que ens demanen els residents nacionals ja tenen accés, sobretot en les gestions en moltes prestacions d'assistència social per cobrir necessitats bàsiques, i que el que es demana és la residència legal i efectiva al Principat, amb algunes excepcions, que també estan regulades per la Llei 6/2014.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyora ministra.

Iniciem les repreguntes, senyora Salazar.

La Sra. Judith Salazar:

Sí. Gràcies, senyora síndica.

A veure, per contextualitzar, pel que fa a la feina que estem fent al Consell General, pel que fa a la Comissió Especial de Pensions, estem tractant la sostenibilitat del sistema de pensions, essencialment, de jubilació. En tot cas, mai s'han abordat les que toquen o les contributives que pegen de la branca de malaltia. I el que sí que veiem, malgrat vostè digui que hi ha un sistema d'assistència social que complementa, és que el Comitè Europeu de Drets Socials ens diu que aquestes prestacions són insuficients.

I tot això per introduir al final la repregunta, un dels objectius de la qual plantejàvem al marc de la pregunta pel que fa a la Carta Social Europea, i és que volem saber si d'una bona vegada el Govern té previst, en algun moment, portar al si del Consell Econòmic i Social, on es troben els agents econòmics i socials, les problemàtiques vinculades al mercat de treball i en totes les seves extensions, el mercat de treball, la protecció social, etcètera, perquè es puguin buscar solucions consensuades i, sobretot, fruit del diàleg social.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyora consellera.

Senyor Gallardo, respon vostè. Endavant.

El Sr. Jordi Gallardo:

Gràcies, senyora síndica.

Sí, efectivament, allà es portaran. Però no ho digui com si fins ara no hagués estat fent res el Consell Econòmic i Social, senyora Salazar, que el Consell Econòmic i Social ha estat aprovant algunes de les lleis que després hem hagut de portar aquí al Consell General en el marc de mesures urgents vinculades al mercat laboral. I que no serveixi com a excusa, però —i ho vaig dir el dia que en vam parlar recentment al tomb del Consell Econòmic i Social— amb una conjuntura diferent, sense haver hagut de legislar des de la Cambra i des del Consell, tot el tema dels expedients de regulació d'ocupació temporal com els ERTO, que era una regulació que no hi era i que es va haver d'agilitzar —no diré improvisar, però sí que crear de zero—, la dinàmica del Consell Econòmic i Social, que és de recent creació, canvia i no es pot centrar en allò que a inicis de legislatura ens volíem centrar, que era el desplegament reglamentari de tots aquells compromisos i reglaments que se'n desprenen de la legislació, que molts d'ells van alineats amb algun dels requisits de la Carta Social Europea.

No ha pogut ser. No estic dient que no és l'objectiu i que ens oblidem d'això. Al contrari, hem previst una partida per al pressupost del 2023 que ens permeti el desplegament reglamentari que està previst. Hem previst, també, una partida que sigui per reforçar la figura d'assessorament pel mateix Consell Econòmic i Social, tant pel que és l'elaboració de dictàmens, com també l'elaboració de les mateixes actes i evidentment, que el compromís, la voluntat i els esforços, si la pandèmia o cap altre fet ho alteren, estaran destinats a aquesta direcció.

No ha estat una qüestió de manca de voluntat ni per part dels treballadors, òbviament, ni per part de la direcció. Tampoc ha estat per manca de voluntat del ministre, simplement ha estat la conjuntura. Ens ha portat a prioritzar d'altres textos que eren, certament, necessaris en el context en el qual ens hem trobat.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor ministre.

Segona repregunta, senyora Salazar.

La Sra. Judith Salazar:

Si em permet, senyora síndica, voldria fer una apreciació més que una repregunta.

Vostè em diu, senyor ministre, no digui com si fins ara no hagués passat. I jo li he de tornar a dir, potser és una diferència de concepte de què entenem per diàleg social, de ben segur. Perquè si vostè considera que passar el text als membres del diàleg social, per exemple, un text complicat, nou, com el de la llei que regulava els popularment anomenats ERTO la tarda abans d'aprovar-la en Consell de Ministres, si això entén que és diàleg social, nosaltres no ho compartim. I, per tant, sí que d'aquí fer l'apreciació que per això nosaltres entenem que el diàleg social ha de ser alguna cosa més, han de ser la possibilitat de concertar les mesures fruit d'un diàleg i una negociació real i no decidir a l'espai que toqui, on sigui, i fer-ho avinent o informar el Consell Econòmic i Social que, en tot cas, no parlem del mateix mecanisme de diàleg social.

Nosaltres el que li preguntàvem és si tenen alguna intenció, efectivament, de tota aquesta estructura d'allò per què es va concebre, que era crear un espai de concertació col·lectiva entre tots els agents concernits, sigui patronal, sindicats, Govern, on, efectivament, les mesures es consensuin, es dialoguin, es pactin i s'arribi a acords per part de les tres parts.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyora Salazar. Podrà precisar en la segona repregunta.

El Sr. Jordi Gallardo:

Jo no voldria semblar que tenim la tarda complicada entre vostè i jo, però clar, és que vostè agafa l'exemple que li serveix per dir que no hem defensat o no hem facilitat el diàleg social. És a dir, l'exemple, cert, que hem utilitzat s'ha donat en alguna circumstància, no en totes, quan el text s'envia. Però, no m'agafa el darrer exemple, el de les mesures que afavoreixen el poder adquisitiu, quan els textos s'han enviat 15 dies abans de la seva aprovació. Llavors, jo el que li dic és que segurament les coses es poden fer millor. Hi ha hagut algunes situacions en les quals hem hagut de legislar, i vostè ho sap, amb la urgència que ens ha portat l'evolució de la mateixa pandèmia. No serveix d'excusa per a tot, la situació de la pandèmia. I, evidentment, hi ha un funcionament del Consell Econòmic i Social que hem de millorar.

Però si agafa un exemple, agafem l'altre. O permeti'm que almenys jo agafi l'altre, no? El més recent. Les mesures de poder adquisitiu a on es van presentar, les que va fer el Govern. Vam donar 15 dies als agents econòmics i socials perquè fessin retorn de les seves propostes. Vam tornar a fer una reunió amb ells i el nou Govern va haver de decidir perquè —ja li avanço, el diàleg social, hi creiem, no li dic que no, no m'interpreti que no—, però hi ha punts en què difícilment hi haurà el consens que vostè reclama, entenc, des d'una

postura més fàcil. Però quan vostè està en una taula de negociació on els extrems o les postures en temes concrets estan diametralment oposats, quan, per exemple, parlàvem de l'augment dels salaris, entre el que demanaven i defensaven legítimament els sindicats i el que demanaven i defensaven legítimament la patronal, vostè comprendrà que hi haurà alguns temes —no tots, alguns— que seran de difícil consens.

Amb tots aquells que es pugui trobar una solució intermèdia, evidentment. Doncs miri, li poso un exemple. Va ser gràcies a la intermediació o al diàleg social que va haver-hi en un dels primers consells econòmics i socials que es va acordar la possibilitat d'obrir el dia de la Constitució, que queia en un dia festiu, un dissabte, amb total diàleg, sense cap mena de problema, sense cap mena d'oposició ni per part dels sindicats ni per part de la patronal, i això es va fer ja, i va ser una negociació o una discussió que va ser fàcil de portar i que va ser ràpida d'assolir. En altres aspectes, com defensen interessos legítims, però oposats, serà difícil. Amb tot el que es pugui? Evidentment, quan les circumstàncies ho permetin...

La Sra. síndica general:

Ha d'anar acabant, senyor Gallardo.

El Sr. Jordi Gallardo:

...ho intentarem i ho farem, com hem fet en aquesta ocasió. Pels moments que no s'ha pogut produir, hi ha una part que ja assumeixo jo com a primer responsable, però permeti'm que atribueixi una part, encara que sigui menor, si vol, a la crisi sanitària i la urgència de legislar els textos posant-los primer pel Consell Econòmic i Social.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor ministre.

Tercera repregunta, senyora Salazar.

La Sra. Judith Salazar:

Gràcies, senyora síndica.

Bé, senyor ministre, m'he referit a l'exemple que em posava vostè en primera instància quan em parlava de les lleis que vam haver de legislar davant d'una situació de pandèmia sobrevinguda. Per tant, m'he referit al seu, d'exemple.

Passem al que m'està referint ara, al de les mesures destinades a millorar el poder adquisitiu. Nosaltres no hi som al Consell Econòmic i Social, però veient les manifestacions d'una part de l'agent negociador, segons els sindicats, per exemple, no s'han considerat gaire coses de les propostes que ells han fet. I finalment, el text que s'entra és el mateix, si no m'equivoco, que es comparteix al Consell Econòmic i Social. Doncs, per tant, vostè em diu: «Clar, quan les postures són diametralment oposades». Jo, potser, perquè ara mateix estic desenvolupant la meva tasca, en aquest cas professional, en un espai on ens veiem

obligats a buscar consensos. El consens és, això. Si la postura és diametralment oposada, hem de mirar de buscar l'equilibrada que almenys tothom doni per mitjanament bona. Perquè si vostè em diu: «Quan la discussió és fàcil, és fàcil d'acceptar la mesura». Home! I quan és difícil, si la solució ha de ser, com que no hi ha acord entre postures diametralment oposades, tiro pel dret i faig el que el Govern vol, doncs hi insisteixo, nosaltres entenem que això no és diàleg social. Vostès l'entenen així? Continuen entenent que aquest és l'espai, és a dir, que aquest ha de ser el funcionament del Consell Econòmic i Social? Quan la discussió és fàcil, podem escoltar? Quan la discussió és complicada, no cal que busquem el consens?

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyora Salazar.

Senyor Gallardo.

El Sr. Jordi Gallardo:

Gràcies, senyora síndica.

Avui va de matisos i d'interpretacions. Donarem la nostra. No, és que, justament, el que fa el Govern és l'equilibrada, perquè en alguns aspectes uns proposen... Insisteixo, legítimament, perquè després no se'm tregui de context el que diuen en les organitzacions o les patronals. En el cas dels salaris, per exemple. El que defensaven uns i els que defensaven d'altres, difícil de trobar amb el temps que teníem, òbviament. Si pensem o volem destinar a la concertació, potser, uns 6, 7, 8 mesos o un any, que entenc que en un context com el que tenim, als ulls del Govern, no és la temporalitat requerida, doncs potser sí. No li dic que no. Però el que passa és que nosaltres hem de prendre decisions davant... i reaccionar davant d'una conjuntura que ens demana mesures tan immediates com sigui possible i efectives. I aquí és on entren, i hi ha un xoc, de vegades, amb alguns temes, entre el que proposa la patronal i el que proposa el sindicat.

Quan hi ha temes que coincideix..., vostè creu per un moment que si hi ha temes que la patronal i els sindicats, als grups del Govern, no és més fàcil aprovar-los perquè hi ha la concertació entre els dos? Vostè creu, de veritat, que nosaltres, si poguéssim tenir la concertació en la majoria de temes que es proposen entre sindicats i patronals, no és més fàcil per al Govern aprovar les mesures que es proposin? Clar que ho és. Però és que arriba un moment... I amb les propostes que es van fer per part del Govern i les contrapropostes que vam rebre, que és que no era possible en el temps que vam proposar, que era 15 dies.

A més a més, li diré: algunes de les propostes que tant presentaven la Confederació Empresarial com els sindicats, poc tenien a veure amb mesures d'impacte real a la situació de pèrdua de poder adquisitiu del moment. Sí relacionades amb d'altres problemes o reptes o situacions que el país ha d'afrontar i que s'han de plantejar des d'una perspectiva més àmplia i fora d'aquesta temporalitat. Amb aquestes, sí, se'n pot parlar, es pot treballar i es pot fer la recerca d'aquest diàleg social. Però, per exemple, amb el tema dels salaris, el

tema de la gratuïtat del bus públic no crec que fos un tema que no tingués la concertació social. Les ajudes que hem fet o la reducció de l'IGI reduït als productes de primera necessitat va tenir concertació social. L'augment de les ajudes als estudiants en les beques va tenir la concertació social. Per tant, i a més a més, alguna altra proposta que es va fer que es va incloure.

La Sra. síndica general:

Vagi acabant, senyor Gallardo.

El Sr. Jordi Gallardo:

Acabo, senyora síndica.

No li compro o no comparteixo amb vostè que, del que es va proposar, no va haver-hi concertació social. Una altra cosa és que uns i altres volguessin més del que el Govern pensa que, amb la seva capacitat econòmica, pot arribar a proposar. Però, respecte al que es va acabar aprovant, els mateixos sindicats van dir que ja els hi semblava bé, però que el que reclamaven eren més coses, més accions en altres àmbits i que anessin més enllà del que el Govern proposava. I el mateix, la patronal...

La Sra. síndica general:

Acabi, senyor Gallardo.

El Sr. Jordi Gallardo:

L'última apreciació. La patronal amb algun tema que aprovaven, tampoc estava del tot d'acord. Per tant, vam intentar fer això que vostè reclamava, que és la postura equilibrada.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies.

Pregunta número 3. Pregunta amb resposta oral del Govern presentada pel Molt Il·lustre Senyor Pere López Agràs, president del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, per escrit de data 28 de juny del 2022, relativa a una possible bonificació en el preu públic dels carburants.

Fou registrada amb el número 548 i s'ha publicat en el butlletí número 86/2022 del 28 de juny.

Exposa la pregunta el senyor Pere López.

El Sr. Pere López:

Gràcies, senyora síndica.

Vista la importància que tenen els carburants, tant per a la locomoció i el transport com per a la calefacció de les llars, així com la seva gran importància per a la cadena logística i el seu impacte sobre l'índex de preus, es demana si el Govern pensa prendre alguna mesura per bonificar el preu dels carburants de locomoció i de calefacció als residents i a tots els professionals que treballin en la cadena logística per tal de contenir l'increment de preus.

Gràcies.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor López.

La Sra. síndica general:

Respon pel Govern, senyor Jover. Teniu la paraula.

El Sr. Èric Jover:

Sí. Gràcies, senyora síndica.

Senyor conseller, en la seva pregunta ens fa referència a tres elements importants, que serien la locomoció, la calefacció dels nostres residents i, també, la cadena logística amb el seu possible impacte sobre els índexs de preus. M'agradaria canviar la paraula locomoció per mobilitat i ho entendre. I el que li respondré és que, evidentment, Govern ha actuat i ha actuat fermament per afavorir tant la mobilitat dels nostres residents com disminuir la pressió sobre la calefacció als nostres residents i millorar la logística i el possible impacte sobre els índexs del preu.

Pel que fa referència a la mobilitat dels nostres residents, unes mesures que ara mateix, fa un moment, s'hi referia el ministre de Presidència, com pot ser el foment del transport públic, i hem incrementat els ajuts associats en tenir un transport públic competitiu, ja sigui el transport escolar o el transport públic general, i destinem a aquesta mesura 8,5 milions d'euros enguany, el que representa a partir de l'inici de la crisi de preus o de la inflació creixent, un increment de 3,7 milions d'euros.

També, la mobilitat l'afavorim amb un programa, Engega, que, com vostè sap, ja fa alguns anys que desenvolupem, per canviar la tipologia de mobilitat dels cotxes particulars dels nostres ciutadans i recordar-li que durant el 2022 aquest projecte ha continuat estant vigent i hem destinat 0,8 milions d'euros, és a dir, 800.000 euros durant aquest any. I després, associat amb aquesta mobilitat elèctrica, la contenció de les tarifes de FEDA, evidentment, també ha tingut les seves repercussions.

Pel que fa a la calefacció, d'una banda, hem ajudat i hem ajudat més a les reformes dels habitatges dels nostres ciutadans amb l'objectiu de fer canvis que perdurin en el temps, no fer subvencions puntuals en el preu dels hidrocarburs, i hem destinat 3,5 milions d'euros en els programes de rehabilitació, el Renova, com vostè sap, amb un increment d'1 5 milions d'euros, excepcional des de l'inici de la crisi, molt associat a l'habitatge, que pot estar en la fórmula del lloguer.

També aquí té molta importància, evidentment, la congelació o l'augment moderat, com hem fet durant aquests diferents anys, de les tarifes de FEDA. I recordar que, aproximadament, un 12 % de les llars del país tenen calefacció elèctrica i que protegint les tarifes, evidentment, això ha permès també protegir els nostres ciutadans. I en aquest sentit tenim primer les tarifes bonificades amb un miler de llars que es poden acollir a aquesta fórmula i on el preu s'ha mantingut constant i, després, la resta de ciutadans que han vist un augment moderat que no respon a l'evolució dels costos. En aquest sentit, comentar-li que Forces Elèctriques d'Andorra, després de fer un dèficit el 2021, també preveu, com és públic, de fer un dèficit el 2022 per, justament, protegir els nostres ciutadans, justament, protegir o disminuir la pressió sobre les calefaccions.

I, finalment, la part de logística. Doncs sí, faig referència al decret 193/2022 de l'11 de maig. Vostè sap que hem millorat les deduccions associades als principals mitjans de transport de mercaderies i de persones del país, fent increments molt significatius en aquest sentit. Arribem a 24 cèntims per litre per a aquells vehicles de més de 7,5 tones, sigui de transport de mercaderies o persones, el que representa un increment de les deduccions des de l'inici de la crisi del 71 %. I a més a més, hem inclòs noves categories de la que m'agradaria remarcar els vehicles entre 3,5 tones i 7,5 tones, que són els principals vehicles utilitzats a la logística al nostre país. En suma, aquestes deduccions poden arribar a uns 1.400 vehicles, 1.400 vehicles de professionals, que són els que asseguren la logística del nostre país.

La locomoció, efectuem a través del transport públic dades d'avui, de com estan anant els nous abonaments amb aquesta tarifa gratuïta, més el transport escolar que, com vostè sap, hem augmentat la bonificació. Estaríem parlant d'un impacte directe sobre 12.000 ciutadans. I, pel que fa a la calefacció, com us he dit, un impacte directe tant a través dels programes Renova com les tarifes bonificades. Mil famílies. I un 12 % de famílies que estan amb calefacció elèctrica, que també poden gaudir d'unes tarifes públiques que estan per sota dels preus de mercat.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor ministre.

Senyor López, és el seu torn.

El Sr. Pere López:

Sí. Gràcies, senyora síndica.

Som, segurament, en la pitjor crisi de poder adquisitiu que s'ha vist mai al nostre país. Ara em referiré als contextos o les circumstàncies més conjunturals, però tampoc podem oblidar que una de la part important d'aquesta actual situació ha estat la política o la no política d'habitatge que s'ha dut a terme en els darrers anys.

És evident que avui en dia som en un context internacional de pujada de preus i que al nostre país la darrera dada de l'índex de preus és del 7,3 %. Per tant, nosaltres pensem

que potser el Govern ha de començar a actuar davant d'aquesta situació i per això li volíem preguntar avui sobre la bonificació dels carburants, que tot i que vostè ha contestat molts altres temes, és realment l'objecte de la pregunta i en el que m'agradaria centrar la nostra formulació i les possibles repreguntes al respecte.

Una mesura tant per a professionals com residents, com per als responsables de cadena logística, que al nostre entendre, tindria un triple impacte molt positiu sobre l'índex de preus. En primer lloc, directament sobre la cistella, una reducció del preu que paguen els residents, els professionals, els empresaris, comportaria una millora de l'índex, perquè al final és una partida que suposa un percentatge elevat en la composició de la cistella.

Segona, una indirecta, però que no és tan indirecta veient el que està succeint, per exemple, amb preus com els de l'alimentació, entre altres, al nostre país, per tota la cadena de distribució. En un país com el nostre, en què gairebé tot, o pràcticament tot, arriba per carretera.

I una tercera per l'efecte psicològic que també s'està produint, no només a Andorra, sinó a nivell internacional, amb els índexs de preus i que, de ben segur, vostè coneix perfectament. Hi ha alguns productes que pugen perquè, realment, hi ha un increment de costos i hi ha altres productes que pugen davant d'aquesta tendència generalitzada o d'aquesta preocupació pels increments i que realment no contenen o no tenen una raó necessàriament econòmica per aquests increments de preus. I en el que una mesura com aquesta, al nostre entendre, pot combatre perfectament aquests tres elements de manera molt positiva.

Vostè ha parlat sobre les ajudes a la cadena logística. També fa uns dies el company Jordi Font li preguntava sobre aquesta qüestió. Al nostre entendre, amb el tonatge que s'ha establert, hi ha molts professionals, tant que treballen a l'interior del país com professionals que treballen en la logística internacional, que no poden beneficiar-se d'aquestes ajudes i els encariments de productes que arriben per carretera s'estan traslladant també de manera molt important en aquest índex de preus que avui en dia és vigent al nostre país.

No voldríem pensar que les emergències pressupostàries, i ahir ens va arribar el marc pressupostari, que ja debatrem en el seu moment —tenint en compte entre altres coses, les notes que posa el Tribunal de Comptes i que avui, evidentment, serà impossible poder analitzar—, passen per davant de l'encariment del cost de la vida pels ciutadans i pels empresaris del país. Estic plenament segur que vostè sap, coneix, senyor ministre, quines són les greus conseqüències que pot tenir un índex d'inflació elevat, tant en el moment actual com el que pugui passar en el futur, i, per tant, els animem a estudiar aquesta bonificació generalitzada per a residents, per a empresaris, per a totes les persones que participen en la cadena logística. Perquè estem convençuts, i així també ho han fet a molts altres països, que pot tenir un impacte molt important per la reducció de l'actual nivell de preus.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor López.

El seu temps de dúplica, senyor Jover. No li queda gaire temps.

El Sr. Èric Jover:

Sí. Gràcies, senyora síndica. Seré ràpid.

Miri, sumant els diferents impactes directes i indirectes que hem fet, tant a través del pressupost del mateix Govern com de societats públiques, estem ajudant a la locomoció, estem ajudant a la mobilitat, estem ajudant a la calefacció, estem ajudant a la logística amb uns pressupostos extraordinaris de 16 milions d'euros. Així doncs, diré per començar el diagnòstic de la gravetat de la situació el compartim plenament i que estem posant els mitjans necessaris per estar al costat dels nostres ciutadans, al costat del teixit econòmic-logístic, amb els impactes que té.

És veritat que estem vivint una situació d'inflació complicada. Millor que algun dels nostres veïns, però igualment molt complicada. I de totes maneres, en felicito per l'evolució que hi ha hagut entre aquesta pregunta i la pregunta que va haver-hi, fa poques setmanes, d'un company de bancada seva, perquè en aquell moment la part d'ajudar a la logística, no es valorava positivament. Vostè ara la valora positivament. M'afegeixo completament el seu missatge. La part de logística té un impacte indirecte important en la inflació i agraeixo aquest posicionament. Estic segur que a la tercera pregunta, segurament, ja ens donareu la raó.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor Jover.

Comencem ara les repreguntes.

Primera repregunta, senyor López.

El Sr. Pere López:

És a dir, jo espero que entengui millor avui la pregunta que li estic formulant i la seva importància que com va entendre la pregunta del company Jordi Font, que crec que no la va entendre. I espero que no hàgim de posar una tercera perquè vostè ho acabi entenent. El que li preguntava al company Jordi Font aquell dia era, justament, sobre la insuficiència sobre els professionals de les mesures que s'estaven prenent, una bonificació de 7 cèntims el litre per a molts professionals que deixava fora, per temes de tonatge sobre els que no soc expert, però sobre els que m'he informat, a bona part, dels professionals que treballen o que necessiten desplaçar-se al llarg del país.

Aquest era l'objecte de la pregunta que li feia el senyor Jordi Font aquell dia parlant de la insuficiència d'aquestes mesures, però que la circumstància avui en dia és molt més greu. Estem arribant a mitjans d'any amb un índex avançat del 7,3 % i pensem que cal prendre

mesures. Per tant —i aquesta és una mesura que s'ha demostrat que ha funcionat a altres països i al final és lògic entendre—, tothom que necessita el vehicle per desplaçar-se, que pagar menys una part tan important —i avui en dia, el preu d'un vehicle suposa una part important—, d'Euros suposen una reducció dels índexs de manera directa i també és evident que la cadena logística s'està traslladant cap a productes, entre altres, com el tema de l'alimentació.

Per tant, per centrar la pregunta i sense voler parlar ara del transport públic gratuït —que ja en parlarem el dia que pertoqui, o dels plans Engega—, això que vostè ha contestat és un «no» a la possibilitat d'una bonificació dels carburants de manera generalitzada per als residents i per als professionals del país?

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor López.

Senyor Jover, la seva resposta.

El Sr. Èric Jover:

Sí. Gràcies, senyora síndica.

Miri, nosaltres no diem «no». El que nosaltres diem és sí a ajudar 12.000 ciutadans que gaudirien de transport públic gratuït o de tarifes molt rebaixades. Nosaltres diem sí a que 1.000 famílies continuïn tenint tarifes bonificades constants a FEDA. Sí a que 12 % de les llars del país que tenen calefacció elèctrica no pateixin l'increment marcat per les lleis del mercat. Sí a incrementar en un 71 % les deduccions a aquells transportistes que tenen un impacte més important sobre la logística. Sí a ajudar els ciutadans i el teixit econòmic amb 16 milions d'euros.

Vosaltres el que voleu fer, o el que faríeu, entenc, és una dilució d'aquestes bonificacions. Arribaríeu, segurament, a més gent i el seu impacte sobre l'economia, el seu impacte sobre els ciutadans que realment ho necessiti seria menor. És una altra manera de fer les coses, senyor López.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor Jover.

Segona repregunta senyor López.

El Sr. Pere López:

No sé per què treu aquestes conclusions. És a dir, les mesures arriben a qui arriben. A uns pocs propietaris que poden accedir-hi; el transport públic, arribarà a la part de la població que fa servir el transport públic —que hem parlat d'uns 6.000 abonaments, aquests dies

s'estava parlant—. Les mesures de bonificació dels carburants arriben a tota la població, i a persones els hi pot arribar fins i tot per diversos àmbits, ja sigui la calefacció a casa, la calefacció professional si necessiten el vehicle per treballar, el vehicle per a ús personal... I, per tant, és una mesura que arriba a molta, moltíssima més gent i, al nostre entendre, imprescindible per poder contenir la inflació d'aquí a final de l'any.

No ho sé, senyor ministre, ja queda clar que vostès no pensen prendre aquesta mesura, que finalment és l'objecte de la pregunta d'avui i no parlar d'altres programes que hi pugui haver. És a dir, la pregunta és clara. Pensa el Govern bonificar de manera generalitzada els hidrocarburs per a residents i per a professionals? La resposta és «no». El que li volia demanar és si han fet un estudi del possible impacte que aquesta mesura podria tenir sobre l'índex de preus.

Gràcies.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor López.

Senyor Jover.

El Sr. Èric Jover:

Gràcies, senyora síndica.

Per protegir la inflació, o per protegir d'una inflació creixent, tenim una sèrie de mecanismes com a Govern que són, evidentment, per les dimensions d'Andorra, per l'estructura econòmica d'Andorra, per la nostra estructura d'importacions, molt més limitada que la que poden tenir altres països. Però fins i tot països que, segurament, podrien tenir eines més grans que les nostres, es poden trobar amb inflacions encara més importants. És a dir, si ho comparem amb la mitjana de la Unió Europea, estem força per sota de la inflació mitjana a la Unió Europea. Si ho comparem amb un país on tenim un tràfic econòmic molt important com és Espanya, ells, l'última dada que han tingut, si no vaig errat, és el 10,2 %. Així doncs, un increment molt substancial de la inflació comparat amb nosaltres, tot i que ells han decidit aplicar mesures de subvenció més generalitzada.

Miri, els recursos de l'Estat són finits i el que hem de decidir és on els col·loquem per intentar tenir el major impacte possible. I nosaltres pensem que tenir una mesura generalista, a més a més, en el cas dels hidrocarburs de locomoció hem de recordar que més del 70 % de les vendes que s'efectuen a Andorra són a visitants, doncs hem d'intentar centrar els nostres esforços a arribar a la gent que realment ho necessita.

I la novetat d'avui. Vostè també veu que el sector de la logística és important. És per això que hem incrementat en un 71 % la bonificació als vehicles de més de 7,5 tones que respecten unes normes d'emissions i que hem introduït, per primer cop, tots els vehicles d'entre 3,5 i 7,5 tones, que són els que, també, majoritàriament, efectuen la logística dins el país.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor ministre.

Tercera repregunta, senyor López.

El Sr. Pere López:

Sí. Gràcies, senyora síndica.

Jo crec que comparar-se amb el tema d'Espanya en aquest moment, jo crec que és una comparació desafortunada. A Espanya hi ha una situació molt particular amb el preu de l'energia que pot donar que a final d'any la situació a Espanya de l'índex de preus sigui molt, molt diferent. Però, en tot cas, no és això el que ens arregla la problemàtica que podem tenir d'aquí a final de l'exercici. I jo, com a ministre de Finances, estaria, al seu lloc, molt preocupat davant d'aquesta situació i si aquest índex de preus elevat es manté a final d'exercici. I no descartaria mesures com la que s'està plantejant, que exclou els no residents. Nosaltres estem parlant d'una bonificació d'hidrocarburs per als residents i per als professionals del país. Perquè, sincerament, i a més, em sobta que no pugui dir ni tan sols quin impacte això podria tenir sobre l'índex de preus, perquè podríem estar parlant de punts, fins i tot, sobre l'índex de preus. Vostès han enviat unes notes per preparar el pressupost amb una previsió del 4,5 % si no es prenen mesures en aquest sentit, potser a final d'any no arribaran a complir aquest objectiu.

Han fet un estudi de l'impacte fiscal —ja que veig que la mesura, bàsicament, li preocupa des del punt de vista fiscal, que també és normal, vostè és el ministre de Finances—, de quins són els ingressos que es perdrien en l'aplicació d'una bonificació dels hidrocarburs? Insisteixo, per a residents, no pel 70 % de visitants que posen hidrocarburs i per als professionals del país.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies a vostè, senyor López.

Senyor Jover.

El Sr. Èric Jover:

Sí. Gràcies, senyora síndica.

Miri, jo crec que, en aquest cas, la comparació amb Espanya sí que és completament vàlida, vist que la majoria d'importació de mercaderies l'efectuem des del costat espanyol i una gran part de la nostra inflació és una inflació importada. I vostè, com a economista, n'és plenament conscient. I a part, la part energètica, i podem fer referència a l'electricitat, com vostè sap, comprem també a una proporció significativa de la nostra electricitat al territori espanyol. Així doncs, les problemàtiques que afecten el nostre veí del sud, ens impacten

de manera notable a la inflació importada. I això també és un dels elements que limita la nostra capacitat d'acció.

També s'ha de dir, i li voldria recordar, encara que ja hi vam fer referència a l'última vegada, que l'estructura impositiva que tenim a Andorra sobre els hidrocarburs és notablement diferent de la que poden tenir països com Espanya o França. El pes de la imposició indirecta sobre la imposició que tenim sobre els hidrocarburs és molt menor. Així doncs, quan s'incrementa el preu del petroli i dels seus productes refinats, com a conseqüència, la recaptació de l'Estat espanyol o francès creix de manera molt més important que no pas la que creix de l'Estat andorrà. Així doncs, la capacitat que es té quan hi ha un increment de valor dels productes dels hidrocarburs, els seus refinats, a Espanya o França per poder fer deduccions directes, és molt més important del que nosaltres podem fer amb un 4,5 % d'IGI.

La resta d'impostos especials, recordar-li, com vostè sap, que són al litre. I així doncs, independentment del valor de la mercaderia que es vengui, el recaptat és exactament el mateix.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor ministre.

Desitja fer la quarta repregunta? Endavant, senyor López.

El Sr. Pere López:

Desitjo fer la quarta repregunta. I, si em permet, senyora síndica, un parell de consideracions, perquè no sabem ni l'impacte, el possible estudi d'impacte fiscal que suposaria una possible mesura com aquesta, que entenc que com a mínim l'han posat damunt de la taula, ni sabem el possible impacte sobre l'índex de preus que podria tenir una mesura com aquesta, que imagino que també l'han posat a la taula abans de descartar-la. I una consideració que a nosaltres ens sembla conseqüent amb el que s'ha dit avui, que s'està priorititzant les urgències o les dificultats pressupostàries del Govern davant de l'efecte devastador que pot tenir un índex de preus elevat per a les economies del país.

És a dir, a nosaltres ens sembla que és una mesura que és evident. És una mesura que té impacte directe, indirecte i psicològic sobre l'índex de preus. És evident que és una mesura que té un cost fiscal, que jo m'agradaria saber-ho, ja que vostè no ens ho ha dit, ja li demanarem d'una altra fórmula i considerem que és un greu error, en un moment com l'actual, prioritzar les dificultats pressupostàries que tingui el Govern davant de seguir encarint el cost de la vida pels ciutadans i pels professionals del país.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies a vostè, senyor López.

Senyor Jover.

El Sr. Èric Jover:

Gràcies, senyora síndica.

No intenti, senyor López, girar la pregunta cap a la resposta que vostè vol donar. És a dir, vostè faci la seva feina, que és preguntar, jo faré la feina de respondre. Si li agrada o no, això és una altra cosa. Miri, a l'impacte fiscal, jo li dic l'impacte fiscal de les mesures que hem fet, i associat en els temes de la seva pregunta, que és mobilitat, calefacció per als nostres residents i ajuts a la logística per intentar evitar impactes indirectes sobre la inflació —que celebro que vegin que el sector logístic és un sector clau, aquest cop—, estem parlant de 16 milions d'euros.

Així doncs, és una evidència que hem prioritzat estar al costat dels nostres ciutadans. És per això que fem una revisió encara amb més dèficit del pressupost del 2022, tot i l'increment de la recaptació. És per això que estem reorientant alguns projectes. Perquè la nostra prioritat ha estat, de fet, malauradament, tota la legislatura, estar al costat dels ciutadans en situació de crisi, ja sigui durant la covid, que crec que amb les mesures que vam implementar es va veure clarament que l'equilibri fiscal no era la nostra prioritat, sinó que la prioritat era estar al costat dels ciutadans, estar al costat del teixit econòmic. I ara, amb aquesta situació d'inflació, tornem a fer exactament el mateix. I he hagut de revisar uns números que volien anar més ràpidament cap a l'equilibri pressupostari, sacrificar això per fer una cosa que jo crec que és prioritària, que és estar al costat dels nostres ciutadans i del nostre teixit econòmic.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor Jover.

Senyor Joan Carles Camp, havia aixecat abans? El senyor Camp.

El Sr. Joan Carles Camp:

Sí. Gràcies, senyora síndica.

Bé, pel motiu de la pregunta, volia fer una repregunta al ministre Jover, en aquest cas. I la pregunta seria: donada que una gran part de carburant per la mobilitat que es ven al nostre país, un 70 % segons acaba de dir vostè, es ven a turistes i excursionistes quan se'n van del país, la pregunta seria si vostès han calculat si hi ha hagut baixada de vendes en milions de litres, donada la poca diferència que tenim avui, sobretot amb l'Estat espanyol, sobretot també per les bonificacions que ells apliquen? I també, si és així, si vostès ho han calculat, quin impacte ha tingut aquesta baixada sobre el sector i quin impacte ha tingut sobre les arques de l'Estat?

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor Camp.

Senyor Jover.

El Sr. Èric Jover:

Sí. Gràcies, senyora síndica.

Ens n'anem una miqueta de la pregunta, però em perdonarà que aproximi dades i no li doni dades precises. Però estaríem parlant que estem retornant a xifres prepandèmiques a nivell de volum d'hidrocarburs venuts. Així doncs, no estem notant una pèrdua de venda associada a l'encariment del cost.

Miri, els turistes, els visitants que venen a gaudir de les nostres valls continuen fent el ple abans de sortir perquè els preus que tenen a les nostres gasolineres, alguna setmana concreta, comparant amb alguna gasolinera de baix cost d'algun lloc, és veritat que estem perdent competitivitat, però amb les gasolineres habituals que es creuen amb el seu camí de retorn al domicili. I estem parlant cap al sud, perquè si parlem cap a França, vostè sap que estem vivint episodis completament contraris, fins i tot. Doncs no és el motiu de venir a visitar les nostres valls. Però continuem fent el ple. Els volums de vendes d'importacions d'hidrocarburs que estem tenint estan retornant a les dades que teníem prepandèmia.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor ministre.

Senyor Font, endavant.

El Sr. Jordi Font:

Intentaré fer-ho el més entenedor possible, perquè veig que hi ha dubtes sobre la meua qualitat de posar preguntes.

Bé, vostè ha afirmat avui que ajudant a la categoria de vehicles compresa entre 3.500 quilos i 7.500 quilos ajuda a la major part de la gent que assegura la logística d'aquest país. I jo, com que discrepo d'aquesta afirmació, voldria que ens precisés, senyor ministre, si ens pot dir com ha arribat a aquesta conclusió.

Li faré un comentari, que és un comentari que potser no me'n cuido de la meua feina, que ens ha dit que nosaltres havíem de preguntar i vostè havia de respondre. Però jo m'he anticipat. I llavors m'he situat dues vegades en les cruïlles més importants d'Escaldes i d'Andorra la Vella i m'he entretingut a comptar quin percentatge representen els vehicles industrials de 3.500 a 7.500 quilos que passen per aquelles cruïlles amb comparació — perquè Andorra té unes especificitats diferents, això sí que ho ha dit vostè també— amb els altres vehicles que són de categoria de tonatge inferior. Li he de dir que no representen ni

el 15 %. És a dir, el 85 % dels vehicles que treballen industrialment en aquest país, que afavoreixen el desplaçament dels treballadors, que afavoreixen el desplaçament intern de les mercaderies, que afavoreixen el desplaçament intern dels comercials, etcètera, és inferior a 3.500 quilos.

Llavors, aquella afirmació que m'ha fet, jo no sé si l'han fet segons una estadística, i si mai es comprovés que realment el que jo estic dient, que ho he comptat allà com si fos un agent d'aquests d'estadística de casa vostra, es comprovés, potser valdria la pena rectificar, si realment volem ajudar al teixit industrial d'aquest país.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor conseller.

Senyor ministre, teniu la paraula.

El Sr. Èric Jover:

Sí. Gràcies, senyora síndica.

Senyor Font, en cap cas no el vaig malinterpretar. I jo crec que la seva pregunta l'últim cop va ser clara i vam tenir, des de diferències ideològiques, però, un bon debat. El que passa és que ara la posició que defensa el seu líder de formació és diferent de la seva, i és respectable, la diversitat, dins d'una mateixa formació política, i a això ens hi tenen acostumat, enriqueix el debat intern.

Doncs dit això, no estem parlant de 3.500 a 7.500. Estem parlant a partir de 3.500 perquè els vehicles superiors a 7.500 també estan inclosos, evidentment, i el seu lloc d'observació, segurament era molt adequat, però també l'hauríem de complementar amb un altre lloc d'observació que també hi destinem enquestadors aquests d'estadístiques que és a la Farga de Moles, per exemple, o el punt fronterer de Tolosa. Per què? Perquè la logística també inclou l'arribada de les mercaderies al país i això representa un impacte important. Així doncs, si sumem els vehicles que tenim per arribada, per importació de les mercaderies, que tenen un impacte important en aquests preus de la logística de les mercaderies, més tots els vehicles superiors a 3,5 tones, que també n'hi ha, que es distribueixen al país, estem afectant de manera considerable la logística i bonificant-la.

Tornem al mateix. Hauríem pogut també anar fins al cotxe particular perquè, segurament, hi ha algun distribuïdor que petites càrregues de mercaderia les fa en un cotxe particular. Què passa? Que l'increment que faríem de tipologia de vehicles sotmesos a deduccions seria molt major, la capacitat que tindríem no seria suficient amb els 16 milions d'euros que hem posat sobre la taula, hauríem de posar encara més diners, i segurament no arribaríem a fer una deducció tan important i no tindria un efecte palanca tan important.

Així doncs, jo crec que el que intentem és, amb els recursos disponibles i fent els esforços que li he dit, 16 milions d'euros més sobre la taula, tenir una mesura que tingui l'impacte més gran possible sobre el nostre teixit econòmic.

Gràcies, senyora síndica

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor ministre.

Segona repregunta senyor Font.

El Sr. Jordi Font:

Sí. Abans de repreguntar faré un comentari sobre el lloc. Clar, si vostè parla de logística, només l'aprovisionament de l'exterior cap aquí, perquè a la Farga de Moles només pot controlar això, és una cosa. I evidentment, allà de vehicles de 3.500 a 7.000 quilos, ben pocs en passen, perquè, si no, és ben bé perdre el temps. Jo li estava parlant, que vostè ha afirmat, la logística interna. Doncs aquí.

Després, el que m'agradaria saber d'una vegada per totes, perquè quan ens comparem amb els països veïns sempre estem dient que la incidència fiscal sobre el preu del carburant és diferent i que no podem —vostè ho ha dit fa una estona— jugar tant com juguen ells, perquè quan tu mires els mitjans de comunicació externs, per exemple, els francesos, que són els que soc més addicte, el 64 % del preu de venda del carburant són taxes. D'acord. M'agradaria saber d'una vegada per totes, aquí a Andorra, tenim una dada fiable que ens digui el X per cent del preu de venda estàndard del carburant? Perquè després ja sabem que hi ha preus preferencials i tal, però del preu del carburant, que és el que es posa a la gasolinera, són taxes. Es pot saber quin és aquest percentatge real?

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor Font.

Senyor Jover.

El Sr. Èric Jover:

Sí. Gràcies, senyora síndica.

Deixi'm fer un incís en la logística i després vaig cap a l'altra part.

El que hem de considerar si volem tenir un impacte important d'intentar evitar la inflació o matisar-la, perquè no l'evitem, és, com a mínim, aquella part de logística que està controlada per empreses del país, aquella que nosaltres hi podem incidir, que no és purament una inflació importada, doncs afectar-la. I aquí sí que és important també mirar Farga de Moles. No és suficient. És a dir, té vostè raó. Hem de sumar-hi la logística d'arribada de les mercaderies al país, més la distribució interna. I aquí el compromís crec que és aquesta franja de des de 3,5 tones a qualsevol tonatge de vehicle. Segurament, si estem a sobre de 7,5 tones seria l'arribada al país i a dins del país, majoritàriament, estaríem cap a la franja de 3,5 tones. Llavors creiem que és la manera de tenir-ho.

Miri, em sap greu perquè, a més a més, l'últim cop en vam parlar en alguna de les repreguntes i no tinc la dada aquí, però ja li avanço, és un percentatge elevat del preu del carburant, que són impostos. Sí. Sí, sí. Evidentment. Aquí a Andorra també. I són impostos que ens ajuden a pagar les escoles, a pagar els sous dels treballadors públics, a pagar totes aquelles coses que necessitem com a societat del benestar per continuar tirant endavant.

Així doncs, encara que sigui una part important del preu del litre impositiva, que no li sé dir el percentatge, però estem d'acord sobre aquest fet, tampoc no el podem retirar així com així, perquè retirar-lo així com així vol dir o fer un dèficit que no sé fins a quin punt seria assumible. Nosaltres hem pensat que un bon compromís és tornar a posar 16 milions d'euros sobre la taula. I de l'altra, és poder continuar seguint donant les obligacions que tenim amb els nostres ciutadans, amb molts projectes que tenim, que vostè i jo hi estarem d'acord que són primordials.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor ministre.

Pregunta número 4. Pregunta amb resposta oral del Govern presentada per la Molt Il·lustre Senyora Susanna Vela Palomares, consellera general del Grup Parlamentari Socialdemòcrata per escrit de data 28 de juny del 2022, relativa al reconeixement i l'homologació dels estudis de formació professional.

Fou registrada amb el número 549 i s'ha publicat en el butlletí número 86/2022 del 28 de juny.

Exposa la pregunta la senyora Susanna Vela.

La Sra. Susanna Vela:

Gràcies, senyora síndica.

Vistes les respostes amb relació a la formació professional impartida pel Centre de Formació Professional del passat 7 de juny. Vistes les informacions aparegudes als mitjans, relatives a la reclamació d'estudiants i professionals d'una formació professional amb sortides laborals i acadèmiques reals, es demana quin és el calendari previst pel Ministeri titular de l'Educació per a la publicació oficial dels programes de les branques de formació professional que encara no estan reconegudes ni homologades per les autoritats educatives espanyola i francesa.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyora consellera.

Respon pel Govern. Senyora Ester Vilarrubla, teniu la paraula.

La Sra. Ester Vilarrubla:

Gràcies, senyora síndica.

En primer lloc, senyora Vela, agrair-li la pregunta perquè un cop més parlem d'educació i això sempre és important i a més a més, permetrà que pugui aclarir davant d'aquest Consell General i de tots els ciutadans que ens escoltin alguns detalls que potser la pregunta amb la resposta escrita o amb algunes declaracions no ha quedat prou clar. I a la vegada també és un bon moment per tornar a valorar tota la gran feina que ha fet l'equip del Ministeri d'Educació, els equips tècnics i tot el centre de formació d'Aixovall per remodelar aquesta formació professional i posar-la encara molt més en valor.

Bé, abans de concretar el calendari que em demana la seva pregunta, potser per contextualitzar, explicar, com he explicat en diferents compareixences a la comissió legislativa, la gran aposta que ha fet el ministeri per renovar la formació professional tenint en compte diferents criteris. Per una banda, alinear el plantejament metodològic a l'enfocament competencial que ja es va fer a l'escola andorrana. Per altra banda, s'ha volgut diversificar l'oferta a partir dels 16 anys per donar més oportunitats als joves, obrint nous itineraris, sobretot per aquells estudiants que no obtenint el graduat en segona ensenyança i que a tots ens preocupaven molt. I aquesta renovació s'ha fet, com no podia ser d'una altra manera, tenint en compte tots els sectors empresarials del país.

Això, com bé saben, ens ha portat a canviar l'estructura de nivells i a crear noves titulacions. A partir d'aquesta nova realitat, els passos que hem fet han estat redactar nous programes, acompanyar els equips docents en la seva implementació d'aquests nous itineraris i programes —això vol dir formacions, assessoraments, moltíssimes reunions— i finalment, implementar aquestes branques, algunes d'aquestes branques, ja.

Pel que fa a respondre la seva pregunta, concretament el calendari de publicació, la setmana vinent, espero que ja els treballs de correcció lingüística hagin pogut estar acabats. Es publicarà el decret d'ordenament de la formació professional i a partir d'aquí, durant tot l'estiu, no puc concretar les setmanes en concret, però durant les sessions de Govern que hi ha planificades aquest estiu s'aprovaran els programes de batxillerat professional de Tècnic en Cures Auxiliars d'Infermeria, el batxillerat professional de Tècnic Sociocomunitari, el batxillerat professional de Tècnic de Suport de Sistemes Informàtics i Xarxes, el batxillerat professional de Tècnic de Suport de Desenvolupament de Programari, el diploma professional inicial d'Operador informàtic i Assistent d'Atenció a l'Usuari en TIC, el diploma professional inicial d'Auxiliar de Manteniment d'Habitatges i Instal·lacions, el diploma professional inicial d'Auxiliar de Serveis Comercials i finalment, el diploma professional inicial d'Auxiliar d'Estètica i Perruqueria.

Moltes gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyora ministra.

Per la rèplica, senyora Vela, teniu la paraula.

La Sra. Susanna Vela:

Gràcies, senyora síndica, i gràcies pel resum que heu fet, ministra de què s'aprovarà durant aquest estiu.

El cas és que els ha costat molt reconèixer que les coses no anaven exactament com havien d'anar. És a dir, durant els últims diplomes que van ser homologats, tant per l'Estat espanyol com el francès, va ser el 2008. Dels cinc diplomes d'ensenyament professional només se n'han reconegut dos. És a dir, jo no vull dir que tingui la responsabilitat vostè i que ara, tot de cop, s'hagin de poder homologar tots aquests DEP i tots aquests batxillerats professionals. Però sí que és veritat que durant molts d'anys hem assistit a allò que es podria dir, doncs *laissez faire, laissez passer*, no?

En comptes d'apostar per la qualitat d'aquesta formació, una formació que tingués els mateixos requeriments o els requeriments el més similar possible als requeriments d'aquestes mateixes formacions professionals que es demanen a França, a Espanya i ja no dic Portugal, en lloc d'això, la sensació que tenim és que s'ha optat per la quantitat. És a dir, vinga títols i vinga formacions. I què ens estem trobant? Doncs totes aquestes queixes d'aquests professionals i d'aquests alumnes, que surten amb unes titulacions que no els serveixen per seguir fent estudis superiors a Espanya o a França, o no els serveixen per poder treballar.

Entenc que la formació professional és important per dotar el nostre mercat laboral, evidentment, però tampoc no ens podem oblidar que les persones poden optar a anar a treballar a altres llocs del nostre entorn. Per tant, hauríem potser preferit acabar de tancar tots aquests programes, aprovar-los, publicar-los i entenc que, un cop fet això, és quan es pot homologar amb les autoritats educatives veïnes. Perquè la sensació que tenim i molts dels alumnes, és a dir, que d'acord, hi ha una varietat, però és com una varietat incompleta perquè no es valoren totes les competències, no es fan els mateixos horaris que a altres llocs pel mateix tipus d'estudis. I no cal anar gaire lluny, com pot ser la Seu d'Urgell, pel tema de les cures auxiliars d'infermeria. Per tant, ens fa la sensació que s'ha volgut apostar per tenir molta oferta i la qualitat no s'ha treballat de la mateixa manera.

Entenem que no podem donar infinitament formació als professionals. Potser hem de començar a valorar si a aquests estudiants se'ls pot ajudar amb millors i majors ajudes, beques, perquè puguin anar a estudiar fora d'Andorra. I no voler fer totes les branques de la formació professional perquè som incapaços d'assumir-ho, crec jo, perquè el temps ens ha donat la raó, que les coses no s'havien fet de la forma més adequada. I ha arribat un moment que les dificultats s'han posat damunt de la taula, que aquesta formació professional no dona totes les garanties per a aquestes persones. No només les que feia anys que ja tenen aquests títols, sinó les persones que actualment estan cursant tots aquests estudis.

Amb relació a les autoritats educatives estrangeres, m'agradaria saber en quin punt està aquell acord que es va signar amb la Generalitat de Catalunya l'any 2010, el març del 2010, per poder fer una sèrie d'acords entre centres de formació professional catalans i andorrans.

Era només sobre tema esportiu i sobre arts, però sí que m'agradaria saber, aprofitar la sessió d'avui per demanar com està tot plegat.

Entenem que per dignificar l'opció de la formació professional cal tancar i publicar tots aquests programes i donar també una orientació als alumnes. I entenc que no ens podem permetre el que ha passat, les queixes dels professionals i dels alumnes pel futur professional d'aquests alumnes i també per la millora de la nostra productivitat i de l'ocupació del nostre país.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyora Vela.

És el seu temps de dúplica, senyora Vilarrubla. Endavant.

La Sra. Ester Vilarrubla:

Gràcies, senyora síndica.

Només alguna consideració per respondre després a la pregunta concretament. M'alegra saber que parlen de sensacions que la formació professional, potser des del seu punt de vista, no compleix totes les expectatives que pensava. Però si parlem de dades objectives, tots els últims, o des de sempre, els estudis que es fan enquestes d'inserció laboral donen unes dades elevadíssimes de la inserció que tenen dels alumnes que surten de l'FP al cap d'un mes que acaben els seus estudis. Això és que té una bona salut, la Formació Professional, amb la seva primera finalitat, que és la d'inserir-se al mercat laboral perquè té aquesta vocació professionalitzadora.

D'altra banda, el creixement que té cada any la formació professional en nombre d'alumnes també vol dir que té un reconeixement social a Andorra. No crec que si gaudís d'una mala visió per part dels ciutadans a Andorra les famílies seguisin apostant, o els mateixos alumnes, per aquesta formació. És cert que hi ha coses a millorar i això és el que estem fent. Per això, potser més que centrar-nos en la mirada amb el que no s'ha pogut fer del tot bé en algun moment, que segurament hi ha mil raons per explicar-ho, jo he volgut posar la mirada, sobretot, amb el benefici de prestigiar la formació professional amb allò que estem fent i amb allò que farem, que és treballar amb uns programes actualitzats perquè la formació professional que es va dissenyar fa 10 anys, evidentment, el mercat laboral ha canviat i té unes altes exigències. Per tant, aquests programes són molt més actuals, responen a les demandes actuals, als plantejaments europeus de nivell competencial i, pel que fa a les homologacions, això, ara mateix hi estem treballant, com més d'una vegada li he explicat.

Amb els diferents contactes internacionals que hem tingut tant amb Espanya com amb França, i la setmana vinent amb Portugal, ja hi ha el compromís de fer les taules de treball a partir del setembre amb els programes publicats perquè hi hagi aquestes homologacions. Però afegiria que no tenim constància que cap alumne que ha demanat a nivell individual l'homologació, en aquest cas a Espanya, se li hagi denegat fins ara. Aquí també, és una

bona notícia. I quan arribi el cas i algú ens ve a demanar ajuda, el que fem és donar-li tot el suport perquè això no passi.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyora Vilarrubla.

Iniciem les repreguntes.

Senyora Vela, primera repregunta.

La Sra. Susanna Vela:

Gràcies, senyora síndica.

Vostè, el 2019, va fixar que una de les línies estratègiques era l'adaptació de la formació professional a la realitat actual. Evidentment, només podem que compartir-ho. Jo li volia demanar si existeixen estudis o anàlisis d'una planificació concreta. És a dir, si aquests estudis i anàlisis existeixen, si seria possible conèixer la seva existència i també si ens els podríeu facilitar.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyora Vela.

Senyora Vilarrubla.

La Sra. Ester Vilarrubla:

Gràcies, senyora síndica.

Entenc per la pregunta serien estudis sobre quines són les formacions professionals que necessita el país?

D'acord, doncs en aquest sentit, el que s'ha fet abans de canviar cap programa o de decidir quines branques noves s'ofertarien, ha estat treballar amb els sectors professionals i amb la CASS per saber el nombre d'afiliats que hi ha en cada tipus de professió i de quina durada poden tenir aquestes feines, per tal de crear formacions professionals que sí que responguin a les necessitats laborals del país.

Per exemple, teníem un gran interès i, per part meua, una gran sensibilitat i que hi hagués una formació professional lligada a la natura i després de fer aquests estudis vam veure que no hi havia prou sortides per, al cap d'una promoció, donar sortida als alumnes que s'hi apuntessin. Per tant, aquests estudis s'han fet, els els podem fer arribar per cada vegada que dissenyem una formació professional i sabent quants llocs de treball es demanen amb

aquesta formació professional, a Andorra, sobretot, i evidentment, també les tendències que hi puguin haver fora d'Andorra, però sobretot a Andorra.

I després, també, avançar-nos una mica amb alguna professió que potser no existeix i que, per tant, no podem tenir dades de la Seguretat Social. Però sí que sabem que comença a apuntar emergentment a altres mercats i que, per tant, també ens podem anar avançant, com alguna vegada hem parlat del suport de gestió als *eSports*, que és un dels estudis que tenim damunt la taula.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyora ministra.

Segona repregunta, si així ho desitja, senyora Vela.

La Sra. Susanna Vela:

Sí. Gràcies, senyora síndica. Gràcies també, ministra, per la seva resposta.

Així és que, pel que fa a calendaris, tenim clar que durant aquest estiu es publicaran tots aquests programes i, per tant, es podrà iniciar els contactes per fer les homologacions. Sé que és una cosa que no depèn tant d'Andorra com de les autoritats educatives espanyola, francesa i portuguesa, però sí que ens agradaria saber, per una qüestió que la ciutadania també n'estigui al càrrec, exactament quan aquesta homologació pot ser una realitat perquè aquestes persones es tranquil·litzin i tinguin més clar el seu futur laboral en el cas que volguessin marxar d'Andorra. Perquè jo entenc que la formació professional, evidentment, serveix per subministrar mà d'obra qualificada al nostre mercat laboral, però també és un mercat laboral finit. Per tant, que també hem de preveure que les persones puguin anar a treballar a França o a Espanya. Per tant, una mica, aquest calendari, si ens el poguéss dir, dins el que pot dir-m'ho, eh?

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyora consellera.

Senyora ministra, teniu la paraula.

La Sra. Ester Vilarrubla:

Gràcies, senyora síndica.

Si em coneix una mica, només diré i afirmaré allò que depèn únicament de mi. Però en aquest sentit, sí que li puc dir que hem fet els deures. És a dir, no hem esperat a tenir els programes publicats, que serà, com li deia a l'inici, durant aquest estiu, sinó que tots aquests contactes, tant amb el ministeri espanyol la darrera setmana, ja a la comissió mixta del mes de gener, i també la darrera setmana que vam tenir una bilateral en el marc d'una

Conferència Mundial de l'UNESCO de Ministres d'Educació, vam tenir una bilateral amb el Secretari d'Estat d'Educació espanyol i el seu equip, i hi ha el compromís perquè al setembre s'inicien les taules tècniques amb els tècnics per tirar endavant aquestes homologacions.

També vam aprofitar el viatge a París per fer aquesta encomana i la setmana vinent, justament, hi ha comissió mixta amb el ministeri francès i, també, un dels punts de l'ordre del dia, que ja tenen tota la documentació amb tot el buidat que hem fet els tècnics del Ministeri d'Educació d'Andorra, del que demanem de cada una de les titulacions que publicarem properament.

I pel que fa a Portugal, també divendres vinent tenim la reunió amb el ministre portuguès, que no ha pogut ser abans pels seus motius d'agendes polítiques que bé coneixen tots vostès.

Dit això, no puc concretar més el calendari perquè no depèn només de la voluntat ni de l'actuació andorrana en aquest cas, com bé sap.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyora ministra.

Tercera repregunta, senyora Vela.

La Sra. Susanna Vela:

Sí. Gràcies, senyora síndica.

Amb relació al que he comentat sobre el conveni signat amb la Generalitat de Catalunya, en quin estat es troba? Hi ha una comissió que en l'acord creava una comissió mixta per poder per poder treballar. M'agradaria saber en quin estat està tot aquest conveni i si realment s'ha implementat, quines dificultats poden haver-hi i també quina és la seva opinió al respecte.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyora consellera.

Senyora ministra, teniu la paraula.

La Sra. Ester Vilarrubla:

Gràcies, senyora síndica.

Si no m'erro de conveni, aquest conveni és el que es va signar perquè pogués haver-hi intercanvi de centres de pràctiques i crec que el va signar vostè mateixa com a ministra

d'Educació al seu moment. Justament aquest conveni ha acabat la seva durada ara i hem fet tots els treballs, tant polítics com tècnics, per renovar-lo i només estava pendent de saber qui signava finalment, a nivell jurídic, qui havia de signar el conveni, si el conseller actualment i la ministra d'Educació —en aquest cas, jo mateixa— o si era a nivell dels directors. Per tant, està avançat. És cert que durant tots aquests anys no hi ha hagut massa demanda, però sí que veiem que val la pena un conveni que es va fer l'esforç de posar-lo en marxa en el seu moment, de renovar-lo. I ja dic, està pendent de signatura només per un tema de resposta jurídica.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyora ministra.

Quarta repregunta, senyora Vela.

La Sra. Susanna Vela:

Gràcies, senyora síndica i gràcies, ministra.

Només recordar que el conveni, a banda de les pràctiques d'alumnes catalans a Andorra i a la inversa, també hi havia tot el tema de l'intercanvi entre professors, entre docents i també la possibilitat d'estudiar formació professional d'arts i de disseny, a part d'esports. Doncs sí que m'agradaria saber si el ministeri té pensat fer aquesta valoració, aquesta reflexió, sobre el tema de les arts plàstiques i el disseny com una possible branca de formació professional que poguéssim donar al nostre centre. I evidentment, també, totes les relacions que es poguessin establir amb altres centres professionals que estan a Catalunya, i que es poguessin oferir branques i formació, d'alguna manera, que poguéssim conjuntament poder oferir-la. No sé si el ministeri té pensat, doncs poder-ho tirar endavant.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyora consellera.

Senyora ministra, el seu torn.

La Sra. Ester Vilarrubla:

Gràcies, senyora síndica.

Justament, el mes de setembre passat, en el marc d'unes trobades de l'excel·lència a Esterri d'Àneu, amb el conseller Cambray vam estar parlant d'aquesta possibilitat de col·laboració. És veritat que no hem pogut avançar. Segurament no ha estat un any gens fàcil per a ningú, i menys per a l'Educació, com ja sabeu, ha estat dels sectors que ha hagut d'implicar-se doblement davant d'aquesta pandèmia. Però, evidentment, el compromís de seure i de tornar-ho a analitzar, hi és.

Pel que fa a la demanda específica d'estudis més artístics o de disseny, és veritat que, referint-me a l'estudi que deia abans que hem fet justament amb la CASS, no és de les demandes que en aquest moment hi hagi damunt la taula pel que fa als professionals del país. Però no ens tanquem a seguir, evidentment, actualitzant sempre aquesta informació. I si realment hi ha aquesta demanda per part dels sectors professionals del país, l'estructura de programes que hem creat ara permet que sigui molt més àgil i que en un any es pugui crear aquesta branca.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyora ministra.

Ningú més desitja preguntar?

Doncs no havent-hi més punts a l'ordre del dia, s'aixeca la sessió.

Bona tarda.

(Són les 17.42 h)

Llistat de preguntes al Govern amb resposta oral disponibles per a la sessió del dia 7 de juliol del 2022

1. Pregunta urgent amb resposta oral del Govern presentada per la M. I. Sra. Judith Salazar Álvarez, presidenta suplent del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, per escrit de data 6 de juliol del 2022, relativa **a les declaracions del ministre Gallardo relatives al feminisme**, amb declaració d'urgència, (Reg. Núm. 569).
2. Pregunta amb resposta oral del Govern presentades per la M. I. Sra. Judith Salazar Álvarez, presidenta suplent del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, per escrit de data 28 de juny del 2022, relativa **a la Carta Social Europea**, (Reg. Núm. 547).
3. Pregunta amb resposta oral del Govern presentades pel M. I. Sr. Pere López Agràs, president del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, per escrit de data 28 de juny del 2022, relativa **a una possible bonificació en el preu públic dels carburants**, (Reg. Núm. 548).
4. Pregunta amb resposta oral del Govern presentades per la M. I. Sra. Susanna Vela Palomares, consellera general del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, per escrit de data 28 de juny del 2022, relativa **al reconeixement i l'homologació dels estudis de formació professional**, (Reg. Núm. 549).

Diari de Sessions del Consell General

Carrer de la Vall, 9-13 – AD500 Andorra la Vella – Principat d'Andorra – Tel. (376) 877877 – www.consellgeneral.ad

Dipòsit legal: AND.342-2021